EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 5.10.2020.
COM(2020) 633 final

2020/0284 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime EU-a u Zajedničkom vijeću osnovanom na temelju Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane i država SADC SGP-a, s druge strane, u pogledu prilagodbe određenih referentnih količina navedenih u Prilogu IV. SGP-u

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se Prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje u ime EU-a treba zauzeti u Zajedničkom vijeću osnovanom na temelju Sporazuma o gospodarskom partnerstvu („SGP" ili „Sporazum") između Europske unije i država Sporazuma o gospodarskom partnerstvu Južnoafričke razvojne zajednice (SADC SGP) u pogledu prilagodbe referentnih količina za određene proizvode iz Priloga IV. SGP-u za potrebe članka 35. SGP-a.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Razlozi i ciljevi prijedloga

Člankom 35. SGP-a predviđa se mogućnost da Južnoafrička carinska unija (SACU) primijeni zaštitnu mjeru u obliku carine na uvoz ako tijekom bilo kojeg dvanaestomjesečnog razdoblja količina uvoza u SACU poljoprivrednog proizvoda navedenog u Prilogu IV. SGP-u podrijetlom iz EU-a premaši referentnu količinu za proizvod iz tog priloga.

Prilog IV. SGP-u sastoji se od tablice u kojoj su navedene referentne količine za dvadeset tri (23) proizvoda za dvanaest (12) godina („godina 1.", „godina 2." itd.). U bilješci 1. uz tablicu navodi se da „za tarifne stavke označene zvjezdicom, u slučaju da datum stupanja na snagu ovog Sporazuma nastupi nakon 2015., referentna količina za godinu 1. jest prosjek uvoza iz EU-a u SACU tijekom prethodne tri (3) godine. Referentne količine za iduće godine (nakon godine 1.) prilagođavaju se razmjerno referentnim količinama u ovoj tablici."

U članku 113. stavku 8. SGP-a propisuje se da „ako prije stupanja na snagu ovog Sporazuma stranke odluče Sporazum privremeno primjenjivati, smatra se da se sva upućivanja u ovom Sporazumu na datum stupanja na snagu odnose na datum na koji takva privremena primjena počinje proizvoditi učinke".

SGP se privremeno primjenjuje od 10. listopada 2016. Stoga bi referentne količine za jedanaest (11) proizvoda iz Priloga IV. SGP-u (označenih zvjezdicom) trebalo prilagoditi u skladu s bilješkom uz tablicu u Prilogu IV.

2.2. Zajedničko vijeće EU-SADC SGP

Člankom 100. SGP-a osniva se Zajedničko vijeće „koje nadzire provedbu ovog Sporazuma i njome upravlja".

Člankom 101. stavkom 1. utvrđeno je da „Zajedničko vijeće sastavljeno je, s jedne strane, od relevantnih članova Vijeća EU-a i relevantnih članova Europske komisije ili njihovih predstavnika i, s druge strane, relevantnih ministara država SADC SGP-a ili njihovih predstavnika".

U članku 101. stavku 3. navedene su funkcije Zajedničkog vijeća kako slijedi:

(a) nadležnost za djelovanje i provedbu ovog Sporazuma te praćenje ispunjivanja njegovih ciljeva;

(b) razmatranje svih važnih pitanja koja se pojave u okviru ovog Sporazuma, a od zajedničkog su interesa strankama i utječu na trgovinu među njima;

(c) razmatranje prijedloga i preporuka stranaka za preispitivanje ovog Sporazuma;

(d) davanje odgovarajućih preporuka;

(e) praćenje razvoja gospodarskih i trgovinskih odnosa među strankama;

(f) praćenje i procjena utjecaja odredbi o suradnji iz ovog Sporazuma na održivi razvoj;

(g) praćenje i preispitivanje napretka u svim pitanjima obuhvaćenima ovim Sporazumom;

(h) donošenje vlastitog poslovnika;

(i) utvrđivanje poslovnika Odbora za trgovinu i razvoj;

(j) praćenje rada Odbora za trgovinu i razvoj i

(k) obavljanje svih drugih dužnosti na temelju ovog Sporazuma.

U članku 102. stavku 1. utvrđeno je da Zajedničko vijeće ima ovlasti donositi odluke o svim pitanjima obuhvaćenima ovim Sporazumom. U bilješci 1. u Prilogu IV. SGP-u podrazumijeva se donošenje odluke radi prilagodbe referentnih količina za proizvode označene zvjezdicom ako je datum stupanja na snagu SGP-a nakon 2015. (kao u ovom slučaju).

2.3. Predviđena odluka Zajedničkog vijeća SGP-a

Na 5. sastanku Odbora EU-a i SADC SGP-a za trgovinu i razvoj (čija je uloga pomagati Zajedničkom vijeću „u obavljanju dužnosti” i koje se sastoji od predstavnika stranaka „obično na razini visokih dužnosnika”) stranke SGP-a postigle su neformalni dogovor o prilagodbi razina aktiviranja poljoprivrednih zaštitnih mjera u skladu s bilješkom 1. u Prilogu IV. SGP-u. Zajedničko vijeće na svojem je prvom sastanku 19. veljače 2019. podržalo taj sporazum i zaključilo da će „donijeti tu odluku pisanim postupkom ili elektroničkim putem kako je predviđeno u poslovniku”. U tu su se svrhu države SADC SGP-a obvezale da će do 15. ožujka 2019. EU-u dostaviti nacrt odluke Zajedničkog vijeća. EU je takav nacrt primio otprilike godinu dana kasnije, 19. veljače 2020.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Predloženom odlukom Vijeća utvrđuje se stajalište koje treba zauzeti u ime EU-a u Zajedničkom vijeću osnovanom na temelju SGP-a u pogledu prilagodbe određenih referentnih količina navedenih u Prilogu IV. SGP-a.

Takvo se stajalište temelji na preliminarnom dogovoru stranaka SGP-a na prvom sastanku Zajedničkog vijeća SGP-a.

Predmet prijedloga odnosi se na trgovinsku politiku, područje za koje Unija ima isključivu vanjsku nadležnost na temelju članka 3. stavka 2. UFEU-a.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajedničko vijeće osnovano je SGP-om.

Odluka koju treba donijeti Zajedničko vijeće proizvodi pravne učinke. Nakon donošenja predviđena izmjena imat će pravne učinke na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 35. i Prilogom IV. Sporazumu.

Predviđenom odlukom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđene odluke o kojoj se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđena odluka ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Cilj i sadržaj predviđene odluke odnosi se na zajedničku trgovinsku politiku.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 4. prvi podstavak UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENE ODLUKE

Budući da će se odlukom Zajedničkog vijeća izmijeniti SGP, primjereno ju je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

2020/0284 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime EU-a u Zajedničkom vijeću osnovanom na temelju Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane i država SADC SGP-a, s druge strane, u pogledu prilagodbe određenih referentnih količina navedenih u Prilogu IV. SGP-u

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Europska unija i njezine države članice potpisale su Sporazum o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država Sporazuma o gospodarskom partnerstvu Južnoafričke razvojne zajednice („SADC”), s druge strane, 10. lipnja 2016.[1] („Sporazum”).

(2) Sporazum se od 10. listopada 2016. privremeno primjenjuje između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Bocvane, Lesota, Namibije, Esvatinija i Južne Afrike, s druge strane, i od 4. veljače 2018. između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Mozambika, s druge strane.

(3) U skladu s člankom 102. stavkom 1. Sporazuma, Zajedničko vijeće može donositi odluke o svim pitanjima obuhvaćenima ovim Sporazumom. U skladu s člankom 101. stavkom 3. točkama (h) i (i) Zajedničko vijeće utvrđuje vlastiti poslovnik i poslovnik Odbora za trgovinu i razvoj.

(4) Člankom 35. Sporazuma predviđa se mogućnost da Južnoafrička carinska unija (SACU) primijeni zaštitnu mjeru u obliku carine na uvoz ako tijekom bilo kojeg dvanaestomjesečnog razdoblja količina uvoza u SACU poljoprivrednog proizvoda navedenog u Prilogu IV. SGP-u podrijetlom iz EU-a premaši referentnu količinu za proizvod navedenu u tom Prilogu.

(5) U bilješci 1. u Prilogu IV. SGP-u predviđa se prilagodba referentnih količina za tarifne stavke označene zvjezdicom ako je datum stupanja na snagu SGP-a nakon 2015.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Zajedničkom vijeću u pogledu prilagodbe, za potrebe članka 35. Sporazuma, određenih referentnih količina proizvoda navedenih u Prilogu

[1] Sporazum o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država SADC SGP-a, s druge strane (SL L 250, 16.9.2016., str. 3).

IV. SGP-u i označenih zvjezdicom temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog vijeća priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik